

Strak gelijnd

Rust, veel licht, strakke lijnen en heldere vormen. Het zijn zowat de handelsmerken van de Antwerpse architect Carol Bamps. Hij tekende deze vrijstaande woning: sober, praktisch en ... energiezuinig.

Tekst en foto's: **Frank Toeset**

Architect Carol Bamps heeft zijn kantoor in zijn eigen huis, gelegen in een woonerf met tien woningen dat door zijn bureau ontworpen werd. Het woonerf ligt wat verscholen in de Antwerpse wijk Sint-Catharina, achter de woningen in de Bosschaertstraat. Deze wijk onderging de jongste jaren een ware metamorfose. Zo is de Abdijstraat een gezellige winkelstraat geworden, met als hoogtepunt een nieuw plein aan de Sint-Bernardse Steenweg. Eenmaal door de poort aan de Bosschaertstraat 82, stap je een andere wereld binnen: de drukte van de wijk maakt plaats voor rust, veel licht, strakke lijnen en heldere vormen. Thema's die je ook terugvindt in de ontwerpen van architect Bamps. De architect ontvangt me in de vergaderruimte van zijn kantoor. Langs een van de wanden staan maquettes opgesteld van diverse particuliere woningen. Alle ontwerpen zijn verschillend, maar er is wel een duidelijke lijn in te ontdekken. Bamps heeft een voorliefde voor moderne, strakke volumes, vlakke of lessenaarsdaken, smalle gevelbrede ramen en royale glasvlakken.

Zijn woning annex kantoor is wat dat betreft een mooi visitekaartje, bijna een toonzaal van zijn eigen ontwerpvisie. Met zichtbaar plezier begint hij te vertellen over de vrijstaande woning die vorig jaar in Waasmunster werd opgeleverd. ▶

Het concept van dit huis is zodanig opgebouwd dat je vanuit de leefruimten vrij uitzicht hebt op het groen en de achterliggende landerijen.

7

1. inkom
2. leefruimte
3. keuken

4. wc
5. koele berging

6. trap
7. terras

Boven: Soberheid en minimalisme kenmerken dit ontwerp. De compacte vorm van de woning resulteert bovendien in een gunstige energieprestatie.

Midden: Door het vele glas in de zuidgerichte achtergevel wordt maximaal gebruik gemaakt van passieve zonne-energie.

Onder: De hele benedenverdieping is eigenlijk een grote open ruimte, met naast de keuken ook een eet- en een zithoek. Gecombineerd met de grote ramen lijkt deze ruimte groter dan ze in werkelijkheid is.

KRACHTLIJNEN

1. Eenvoudig en sober volume, met één hellend dakvlak en één oriëntatierichting.
2. Intelligente indeling met de trappen en technische ruimten vooraan en de leefruimten achteraan, volledig georiënteerd op het omringende landschap.
3. Budgetvriendelijke vloer in gepolierd beton, afgewerkt met een vochtwerende laag.
4. Veel daglicht, dat rijkelijk binnenstroomt via de verticale ramen in de zijgevels en de gevelbrede ramen in de achtergevel.
5. Gunstige energieprestatie, omdat de compacte vorm van de woning gecombineerd werd met doorgedreven isolatie in zowel vloer als muren en dak.

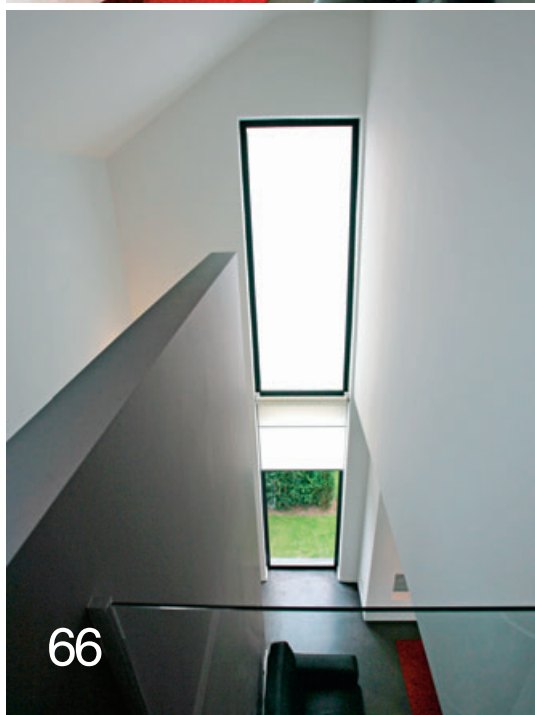
“De klant wenste een sobere woning, zonder franjes en liefst voor een vriendelijk budget. De woning was goed gelegen, ik kon ze helemaal oriënteren op het vrije uitzicht. In de stedelijke voorwaarden was een hellend dak voorgeschreven. Als basis koos ik voor één volume, één hellend dakvlak en één oriëntatierichting, een ontwerp dat op een minimalistische manier werd uitgewerkt. Door de helderheid en eenvoud was het mogelijk te bouwen tegen een relatief gunstige prijs.”

Waasmunster bestaat uit een aantal dorpskernen gelegen ten zuidwesten van Sint-Niklaas. De woning staat in een kleine verkaveling vlakbij de spoorlijn. De meeste woningen lijken uit de catalogus te zijn gekozen: goed verzorgd, maar weinig fantasievol. Het ontwerp van Bamps onderscheidt zich in positieve zin, zonder hinderlijk op te vallen. De straat ligt aan de rand van de bebouwing. Vanuit de achtertuin heb je naar het zuidwesten een vrij uitzicht op de landerijen.

Sober en praktisch

Het ontwerp wordt gekenmerkt door een hoge mate van abstractie. Dat komt het meest tot uitdrukking in de voorgevel, waar de enige opening die van de deur is. Maar ook de kleurkeuze van de gevelmaterialen ondersteunt dit concept. De gevelstenen van Röben benaderen de kleur wit maar toch zorgt de textuur voor een warme uitstraling. Ook de gevel is wit gevoegd. Alle andere gevelmaterialen zijn zwart: de aluminium ramen en deuren, de goten, de hemelwaterafvoeren en het pannendak met vlakke pannen.

De bouwheer kwam op Batibouw in contact met Architecten-Bouwers. Door hun samenwerking met verzekeraar AR-CO biedt de vzw Architecten-Bouwers dienstverlening door architecten van initiatief tot oplevering tegen een verzekerde prijs- en termijngarantie. Kort na de bouwbeurs was er een eerste contact tussen de bouwheer en een van de architecten, maar nadien werden de bouwplannen een tijdje stilgelegd. Uiteindelijk beantwoordde het werk van Carol Bamps, ook een architect die met de formule van Architecten-Bouwers werkt, het best aan de voorkeuren van de bouwheer. De definitieve keuze voor ▶

Boven:

De hele benedenverdieping kreeg een vloer in antracietkleurig gepolierd beton, dat is afgewerkt met een vochtwerende laag.

Midden en onder:

Het trappgat is dubbel zo breed als de trap, waardoor boven de zithoek een kleine vide ontstaat. Vanuit een verticaal raam in de zijgevel, dat om privacyredenen gedeeltelijk ondoorzichtig is, valt het daglicht binnen tot in de zithoek.

Bamps kwam er na het bezoeken van een aantal van zijn projecten en een paar gesprekken met de architect.

"Er was een vaststaand budget, dat was een helder uitgangspunt. Vervolgens keken we na hoe we de beste prijs-kwaliteitsverhouding konden krijgen. Het sobere en praktische ontwerp van Bamps, de goede energieprestatie en de zekerheid van de prijs- en termijngarantie van Architecten Bouwers stelden ons wat dat betreft gerust", aldus de bouwheer.

De stelling dat moderne architectuur meer kost dan gemiddeld, is met deze woning naar het rijk der fabelen verwezen. Bamps beheerst de kunst van het weglaten. In die zin gaat de stelling "Less is more" van de architect Mies van der Rohe zeker op voor zijn werk. Mies en vele van zijn navolgers kozen vaak dure materialen of bouwtechnieken om het "less"-principe (eenvoud, minimalisme ...) tot uitdrukking te brengen. Dat was bij deze woning niet het geval: zonder overdreven kosten en met de inzet van bekende technieken en slim gekozen materialen toch een hoge kwaliteit bereiken.

Compact en zuinig

Een goed voorbeeld van een pluspunt van deze ontwerptechniek zijn de antracietkleurige vloeren van gepolierd beton. De vloer is afgewerkt met een vochtwerende laag in Steinöl (olieleisteel, nvdv). De kleine meerkost voor het afwerken van het beton staat in geen verhouding tot de enorme besparing door het wegvallen van een traditionele vloerafwerking in hout, natuursteen of keramiek. Het materiaal versterkt bovendien de abstracte en sobere uitstraling van het ontwerp. Er kan over grote oppervlakten naadloos worden gewerkt en door de donkere kleur valt niet ieder vuiltje op.

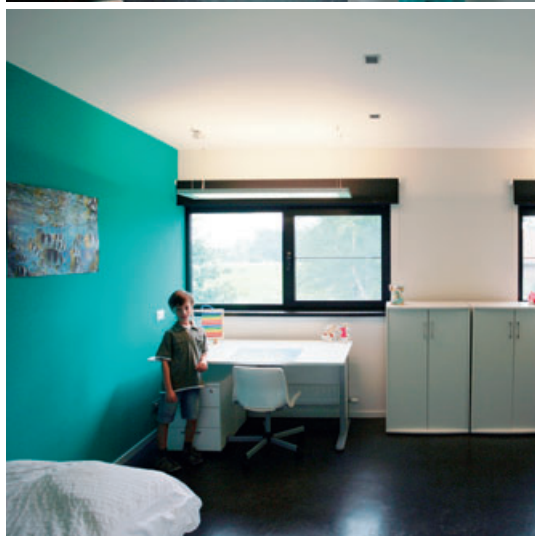
Bamps: "De woning is 12 meter breed en 7 meter diep. Trappen en technische ruimten zijn samengebracht aan de voorgevel, alle woonruimtes liggen aan de achterkant van het huis. De uitzondering is de zolder. Deze dient als bergruimte en als polyvalente ruimte. Daar is de achtergevel de enige wand waarlangs voldoende kasten te plaatsen zijn. Om die reden zijn er op zolderniveau geen openingen in de gevel. Het daglicht komt van de Veluxramen in het dak."

De kwaliteit van de woning is te danken aan het goed uitgekende ontwerp. Zo verhindert een wand in de woonruimte het zicht op de trap die naar de verdieping leidt. Deze wand vormt de begrenzing van de zithoek. Het trappgat is dubbel zo breed als de trap, waardoor boven de zithoek een kleine vide ontstaat. Daglicht valt hier mooi binnen vanuit een verticaal raam op het zuiden, dat om privacyredenen voor de bovenste helft ondoorzichtig is.

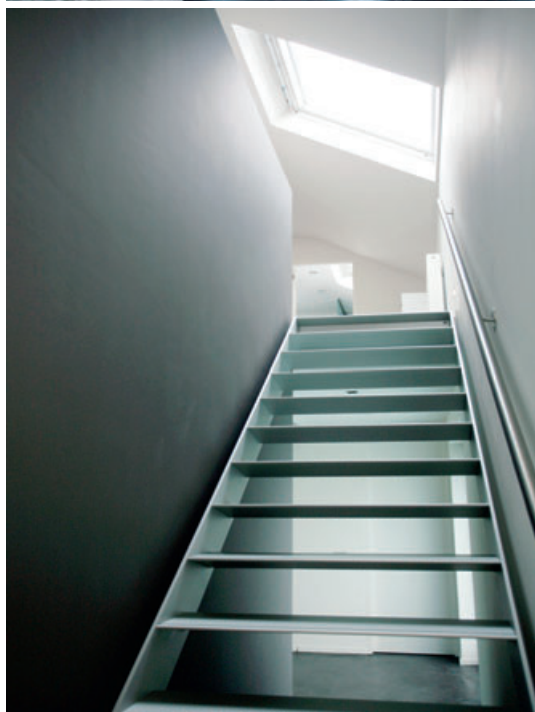
De compacte vorm van de woning draagt in hoge mate bij tot de gunstige energieprestatie. Immers, het buitenoppervak van een gebouw is bepalend voor de warmtetransmissie. Er werd niet bezuinigd op het gebruik van isolatie in de buitenschil. Door het vele glas in de gevel die op het zuiden is gericht, wordt gebruikgemaakt van passieve zonne-energie. In de spouwmuur is 8 cm polyurethaan opgenomen, er ligt 5 cm van dezelfde isolatie op de vloer en het dak is geïsoleerd met 18 cm rotswol. Bedenk dat 8 cm polyurethaan het equivalent is van maar liefst ►

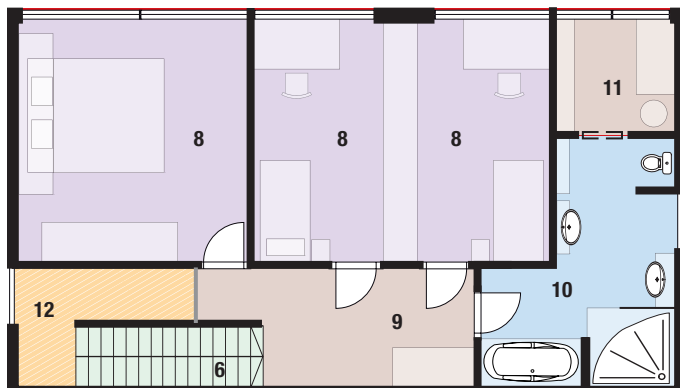
Boven:
Aangezien de woonoppervlakte beperkt is, werd hier gekozen voor één grote badkamer met bad en douche.

Midden:
De kinderkamer is nu nog een grote ruimte, maar is zodanig opgevat dat op termijn deze ruimte opgedeeld kan worden in twee kleinere kamers.

Onder:
De zolder is een polyvalente ruimte. Om voldoende opbergplaats te creëren bevinden zich op dit niveau geen ramen in de gevels: het daglicht valt hier binnen via de Veluxramen.

8. slaapkamers
9. nachthal
10. badkamer

11. wasplaats
12. vide

TECHNISCHE FICHE

Architect: BVBA ARCHITECTEN- & INGENIEURSBUREAU BAMPS CAROL, 03 4495532. www.abcbvba.be

Woonoppervlak: ca 210 m² (bruto gemeten)

Bouwtijd: ca 9 maanden

K-waarde: K30

Bouwsysteem: Architecten-Bouwers; www.a-b.be

Materialen

- Gevelstenen: Röben Versailles
- Dakbedekking: Eternit alterna Leien
- Isolatie: polyurethaan in de muren en de vloer; rotswol in het dak.
- Buitenramen en -deuren: 3-kamerprofiel in gemoffeld aluminium, RAL 7021
- Beglazing: helder en opaal glas, u-waarde = .1, 1W/mK
- Hoofdttrap: geanodiseerd aluminium met rubberen anti-slipstrip
- Vloerafwerking alle ruimten: gepolierd beton, antraciet
- Verwarming: overgedimensioneerde radiatoren voor verwarming op lage temperatuur met HR top con

12cm rotswol! Resultaat: een K-waarde van net beneden de 30. De warmte voor cv en water wordt geleverd door een gasgestookte condensatieketel, met een rendement van 104%. In deze woning wordt bovendien verstandig omgesprongen met het water. Het regenwater wordt gerecupereerd voor het spoelen van de toiletten en voor de buitenkraan. Hiervoor is een regenwatertank van 7500 liter geplaatst.

“Op het vlak van kleur ben ik overwegend terughoudend”, aldus de architect. “Meubels en andere inrichtingselementen geven al snel kleur aan een woning. Deze elementen zijn eenvoudig te veranderen wanneer de smaak van de gebruikers in een andere richting evolueert. In de kinderkamers hebben we wel met gekleurde wanden gewerkt.” ■